

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoli po pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Državnozbornskim volilcem mestnih skupin!

Volitve v kmetijskih občinah so izvršene. Naš naskok na to najmočnejšo klerikalno trdnjavo bil je to pot še odbit. To pot, pravimo, zakaj zgodilo se je to z žrtvami nasprotnikov, kakeršnih v drugič ne bodo zmogle njihove vrste. Na dveh, treh mestih smo tako razstreljali sovražno obzidje, da bi bila tod v poštenem boju z vihrajočimi zastavami korakala v sovražni tabor narodno-napredna stranka. Toda odbilo nas je nepošteno orožje. Podlegli smo zlorabi cerkve, altarja, prižnice in spovednice. Zmagalo ni ljudstvo, ne krščanstvo, zmagala je kasta, hrepeneča za povratkom onega historičnega gospodstva, ki je bilo morda rimsko, krščansko pa nikdar ne!

To je vse Izgubili nismo ničesar, pridobili pa toliko, da smo tam, kjer je bil boj resen, za polovico bližje sovražni poziciji, nego smo bili ob zadnjih volitvah. Dani se in jasni se! Ob prvem naskoku pa tudi Plevna ni padla! In ako so že take zmage pijani oblegani nasprotniki, tedaj je to le veselo znamenje za nas. Pijani pa so, sicer bi se ne drznili, pozivati Vas na — kapitulacijo, Vas, narodno-napredne mestne volilce! Vas, ki ste stali doslej za vekovečno idejo duševne svobode, kakor stoji v penečem morji siva skala!

Žaljenega bi se po pravici čutil sleherni med Vami, ako bi ga skušali stoprav svariti pred svetohlinskim pozivom, da naj odloži orožje „v znamenje ozdravljenja javnega življenja in pričetka mirnega kulturnega dela“. Mirno kulturno delo in zdravo javno življenje naj nam prinese stranka, ki je zastrepila vse, kar je bilo zdravega in mirnega v narodu! Stranka, ki je na 1. katoliškem shodu čez svoj prag vrgla našo dično družbo sv. Cirila in Metoda, ki je bednemu ljudstvu utajila ogromno svoto potresnih milodarov; stranka, ki je še v zadnjih dnevih žrtvovala tisočake in tisočake tega denarja za obrambo svoje nekrščanske hegemonije, dočim brez pomoči ginevajo naši bratje v kršni Istri in v tužnem Korotanu; stranka, ki je imela vsikdar več forintov za zadnji kitajski misijon, nego krajcarjev za umirajoče Slovence.

Ne, na to vabo se ne bo ujel nijeden mestni volilec! In tudi na ono ne, da bodo Vaši poslanci v manjšini in zategadelj brezvplivni. Brez skrbi

bodite! Našla se bo zanje streha, in to boljša, nego je bila klerikalna, pod katero vsi slovenski poslanci niso dosegli — ničesar.

Volilci! Dne 3. januarja dajte na ta sramotni poziv jedino pravi odgovor! Dokazite nasprotnikom, da je še vedno zbrana ob razstreljenem zidovju klerikalnih trdnjav ramo ob rami cela narodno-napredna vojska, da višje nego kdaj plapolajo naša bojna znamenja. In nad vse osebne obzire bodi Vam narodna disciplina, ta zanesljivi znak zanesljivega in zavednega vojščaka, ki se bori za stvar in ne za osebe. Dne 3. januarja bodite Vi oni strelci, ki gredo naprej, vedno naprej . . .

Bojni klic Vaš pa naj se glasi: Verni kristjani vsikdar, klerikalni helotje nikdar!

Naši kandidatje so:

I. Za mesto Ljubljano in kranjsko trgovsko in obrtno zbornico

dr. Ivan Tavčar

advokat in deželni odbornik v Ljubljani.

II. Za mestno skupino Idrija, Kamnik, Kranj, Lož, Postojna, Radovljica, Škofja Loka, Tržič in Vrhnika

dr. Andrej Ferjančič

c. kr. deželnosodni svetnik v Ljubljani.

III. Za mestno skupino Črnomelj, Kočevje, Kostanjevica, Krško, Metlika, Novo Mesto, Ribnica in Višnjagora

Ivan Plantan

c. kr. notar v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 23. decembra 1900.

Izvrševalni odbor narodno napredne stranke.

LISTEK.

Nosle.

Spisala Zofka Kveder.

Nosle je daleč na okrog sloveč kot najboljši in najhujši igralec. Imel je lepo premoženje, veliko kmetijo in obsežno trgovino z lesom. Ljudje so ga zavidali in rekli so, da njegovemu premoženju ni para v devetih farah. Nosle se je seveda jako malo brigal za svoja posestva, še za trgovino mu ni bilo dosti mar. Imel je bratrance, ki je bil izurjen v vseh rečeh, in ki mu je vodil gospodarstvo in trgovino. On sam je rajši pohajal okrog in igral. Bil je strasten igralec. Njemu je bila igra pogoj življenja.

Igral je na karte ali pa je kegjal. Prepovedane hazardne igre so mu bile najljubše in dobil ali izgubil je pri njih mnogokrat velike svote. Nosil se je priprosto v navadni gorenjski noši s črnim telovnikom z gostimi srebrnimi gumbi, kratkimi irbastimi hlačami in visokimi škornji, takozvanimi „meksikajnerji“. Bil je povsod dobro znan, po vseh pivnicah domač in tekom let je dosegel nenavadno popularnost. Njegov koščati začrneli obraz je iz

ražal neko posebno inteligenco in drznost. Male žive črne oči so se mu podjetno svetile izza košatih temnih obrvij. Njegov pogled je bil presunljiv, včasih nekako divji.

Njegova strast mu je splela med ljudstvom nekak mističen nimbus. Za ljudi je bil nekaj izvanrednega, nekaj skrivnostnega. Vse polno pravljic je sčasoma na stalo o njegovi osebi. Njegova nenavadna sreča v igri je vse to še bolj pospeševala in večala. Priprosti ljud si je pošepetoval o njem raznovrstne tajne stvari.

— S hudicem je v zvezi — so trdili nekateri, drugi so bili mnenja, da mu čarovnice in duhovi pomagajo pri njegovem igranju, nekateri so dejali, da ima križ od mrliča, t. j. da je napravil mrliču, ko je ležal na parah, o polnoči z blagoslovljeno kredo križ na čelo in s tem primoral dušo umrlega, da povsod čuva nad njim in mu posebno v igri pomore do sreče.

On sam je vedel za vse te pomenke, a ugovarjal jim ni nikoli. Včasih je še celo vrgel mej pogovorom kako dvoumno besedo in se na tihem smejal zastrašenim pogledom svojih poslušalcev. Ugajalo mu je, da so ljudje toliko govorili o njem in se ga nekako bali. Soigralce je seveda kljub tej bojazni vedno dobil. Nosil je seboj veliko rudečo listnico, katera je bila vsa polna

petdesetakov in stotakov. Pregledaval jo je včasih nalašč pred očmi drugih in lakomnost jih je mnogo premotila, da so šli skušat srečo, katera pa je trdovratno bežala pred njimi.

Nosle je bil samec. Pravili so, da ženskih od nekdaj ni mogel videti, še celo za svoje mladosti ne, četudi je bil baje tako lep mladenič, da so vsa dekleta, katera so ga poznala, norela za njim. Resnica je bila, da nihče ni vedel povedati, da bi imel Nosle kdaj kako „znanje“, četudi je bil zdaj že visoko v štiridesetih letih. Pri svoji hiši ni trpel nijedne mlade dekline in če je od kakega hlapca zvedel, da lazi za kakim dekletom, ga je takoj odpravil. Njegov bratranec je bil z njim v tej stvari jednakega mnenja.

Toda tudi zanj je prišel čas.

Nekoč po zimi je zopet hodil okrog, kakor po navadi. Zima je bila huda, sneg debel in le majhne, ozke gazi so peljale iz vasi v vas. Zamišljeno je stopal po ozki, trdozamrznjeni gazi v hrib. Nakrat zasliši pred seboj stopinje. Bilo je mlado dekletko z jerbasmom na glavi. Nekako drzno in porredno so gledale njene velike črne oči v svet. Za par minut je stala pred njim.

— Umakni se! je zagodrnjal jezno in obstal.

— Kako naj se umaknem, se je zavzelo dekletko. Saj vidite, da imam jerbasa na glavi. Pot je spolzka in če stopim v stran, mi gotovo izpodleti. Vi pa nimate nič in nosite škornje, v katerih vam ne more izpodrsniti.

— Umakni se! je še enkrat zagodrnjal preteče.

— Ne bom se ne, če ste že taki! je dejalo zdaj dekletko svojeglavno in se pogumno postavilo predenj.

Njega pa je prijel jeza. Stegnil je roko in sunil dekletko stran, da je takoj omahnilo na stran in po strmem, zmrazenem hribu z bolestnim krikom zdrčalo v dolino.

Nosle je osupnil in ker ni bil hudobnega srca, se je obrnil počasi nazaj v dolino, kjer je dekletko jokaje pobiralo jopice in krila in drugo žensko obleko nazaj v jerbasa.

— Ali vas ni sram, da ste taki! ga je jela oštevati. Kaj pa sem vam naredila?

— Nič, prav nič! In vi ste tako hudobni, pa me sujete! — in zopet se je zajokala.

— Ali si se kaj pobila? — je vprašal.

— Seveda sem se! Kaj se ne bori! Na, le poglejte, kakšna roka je!

In potegnila je rokav kvišku in mu pokazala lakot, kjer se je na beli koži poznalo vse polno rudečih, krvavečih prask; (Konec prih.)

Meščanskim volilcem!

Vodja francoskih klerikalcev, grof de Mun, je nekoč zagrozil, da bodo klerikalci s pomočjo politično nerazsodne mase zadušili vse meščanstvo. In ko se mu je zaklinalo, da to ne pojde, je ošabno odgovoril: „Pojde, ker meščanstvo nima nikake strankarske in nikake stanovske zavednosti“.

Tudi kranjsko klerikalstvo je že dosti krat pokazalo, da ima ravno tako slabo mnenje o meščanstvu, kakor omenjeni francoski klerikalec, in pokazalo je to tudi sedaj, ko se je osmelilo v kranjskih mestnih skupinah kandidirati može, ki bi bili kot narodovi zastopniki v parlamentu prave karikature, in ki bi že sami po sebi v najširjih krogih obudili mnenje, da je meščanstvo izgubilo vsako sled zavednosti in ves smisel za svoj poklic in javnem življenju.

Izvolitev klerikalnih kandidatov bi pričala, da je zlomljena notranja moč meščanstva, da je to meščanstvo izgubilo vsako pravico do politične samostojnosti in do upliva na javne zadeve, ter da je vsled svoje stanovske in strankarske nezavednosti padlo na nivó bohinskih kmetov, o katerih še živa duša ni rekla, da imajo le trohico političnega razuma.

Slovensko meščanstvo je bilo doslej nositelj vseh zdravih kulturnih, političnih in gospodarskih stremiljenj našega naroda. Iz meščanstva se je rodila naša napredna slovenska stranka, in trdno kakor skala v razburkanem morju stalo je doslej meščanstvo s to stranko, katera lahko s ponosom reče, da vse, kar se je doslej storilo v političnem, narodnem, kulturnem in gospodarskem oziru, je njeno, in izključno njeno delo.

Napredna stranka je jedina na Kranjskem, ki je vselej nesebično in požrtvovalno delala za občni blagor in s krepko roko branila narodovo korist proti različnim škodljivcem, v prvi vrsti proti kugi klerikalizma.

Napredna narodna stranka je jedina neustrašeno branila politične pravice slovenskega naroda, a v teh borbah ni nikdar našla poštene podpore pri klerikalcih.

Napredna narodna stranka je jedina, ki je z vnmemo, vstrajno in dosledno, ne boječ se vladnih preganjanj, branila svetli ščit slovenske narodnosti in šla vselej v boj za ideale narodne slovenske, na katere je priseglo kranjsko meščanstvo. Meščanstvo je z napredno stranko izvojskovalo vse, kar smo dosegli glede ravnopravnosti v uradih, v šoli in v javnem življenju, mej tem ko je klerikalna stranka zakrivila toliko narodnih izdajstev, da jo mora vsak pošten slovenski meščan samo zaničevati. Klerikalizem je bil vedno brezdomovinski in je danes bolj kakor kdaj poprej, kar kaže njegov volilni oklic, ki je našel milost pri Schönererju in Wolfu.

In ravno tako je napredna narodna stranka storila vse, kar se je doslej storilo na gospodarskem polju. Kdo pa dela v državnem zboru in zlasti v deželnem zboru kranjskem? Napredni poslanci delajo, klerikalci pa so v našem deželnem parlamentu to, kar je pri igri „kibic“. Vse politično, narodno in gospodarsko delovanje klerikalcev je samo „kibiciranje“. Klerikalci niso nikdar in nikjer nič obče koristnega storili, vedno so skrbeli le za svojo korist.

Klerikalna drevesa bi bila že davno zrasla do neba, da ni meščanstvo stalo na braniku narodnih koristi. Zato pa so klerikalci že pred leti začeli strahovit boj zoper meščanstvo, in vodijo ga s tisto surovostjo in brezobzirnostjo, ki jo zmora samo popolnoma podivjana kasta, samo taki može, ki vedo, da pri poštenih in izobraženih ljudeh nikdar ne najdejo zaslombe.

Gmotno oškodovanje meščanstva je tisto sredstvo, s katerim so hoteli klerikalci zadušiti mesta, in trge in jih spraviti ob upliv in veljavo. Samo da meščanstvo izgubi svoje odjemalce, je klerikalna stranka ustvarila svojo „gospodarsko organizacijo“ ter vodi z njo boj zoper meščanstvo. V znamenju goljufije in tihotapstva se vodi ta boj, in meščanstvo bi bilo neizmerno škodo trpelo, da se ni napredna narodna stranka žilavo in odločno uprla ter tako sleparsko organizacijo pripravila ob kraj bankerota. Le napredni narodni stranki se ima meščanstvo zahvaliti, da je klerikalstvo ni moglo uničiti.

Klerikalci vedo dobro, da svojih namenov ne dosežejo, in da ne pridejo do gospodstva, dokler ne zavzamejo mest in trgov.

Šele če ukroto meščanstvo in je ukujejo v klerikalne verige, šele tedaj bodo gospodarji situacije, prej pa ne, in naj so si prislepali še toliko kmetakih mandatov. Zato so se vrgli z vso silo na mesta, in zato so sklenili zvezo z Nemci ter podpisali trde pogoje, ki so jim jih diktirali Nemci.

Slovensko meščanstvo se bo imelo tekoči teden boriti zoper klerikalce, zoper Nemce in zoper vlado. Vse se je zarotilo in združilo zoper napredno stranko, in nič se ne čudimo tej alijanci klerikalcev in vlade z Nemci, katere so še pred nekaj dnevi „Slovenčevci“ pitali z luteranci.

Nemci so se pač naveličali lepega miru, ki ga uživajo v deželi, naveličali so se, da jih nihče ne preganja, kakor v prejšnjih časih, in da se jim priznavajo vse pravice, katerih njihovi bratje na Štajerskem in v Koroškem slovenskim manjšinam za nobeno ceno nečejo priznati. Bržčas bodo Nemci iz svojega postopanja pri volitvah izvajali posledice tudi v deželnem zboru in s tem dobili priliko spoznati, kakšni so klerikalni krempļji.

To postopanje nemške stranke je sicer teško umeti, in gotovo je smešno, če vzamemo danes v roke rozenkranc tisti, ki so še včeraj gmeli „Los von Rom“, ali kjer ni trdnih načel in krepke volje, tam tudi ni zahtevati doslednosti, še manj pa spoznanja, da je vse meščanstvo na Kranjskem jedna sama narodno gospodarska rasa, in da je naravnost felonija in blaznost, če se nemško meščanstvo udinja tistim, ki strežejo meščanstvu po življenju.

Toda vzlic tej nenaravni zvezi mej vlado, Nemci in klerikalci smo trdno uverjeni, da pokaže slovensko meščanstvo dne 3. januarja svojo močatost in politično zrelost.

Napredna narodna stranka se je vselej in povsod zavzemala samo za občni blagor. Klerikalci so prav našim možem ponujali že vse časti in velikanske dobičke, ko bi bili hoteli stopiti v službo klerikalizma, a ti nesebični naši može so vse te časti in dobičke odbili, ker vedo, da bi bilo vladanje klerikalizma smrt slovenskega naroda.

Slovensko meščanstvo bo v četrtek pokazalo združenim nasprotnikom, vladi, klerikalcem in Nemcem, da ni tista šlapa, za katero jo smatrajo, da se zaveda naloge, ki jo ima v javnem življenju, in da ne mara prostovoljno iti na vislice, ki mu jih teše najnovejša alijanca. Vsi na krov in dne 3. januarja bo reklo meščanstvo: Zmaga je naša!

Elbertova kandidatura.

Iz Novega mesta, 28. decembra.

Prošt Elbert, sluteč, da njegove zasluge ne bodo kaj zalegle, jel je sedaj fruktilificirati svoje nemštvo in bobnja na svojo prstno švabsko kožo.

Uglednega nemškega volilca tukajšnjega, odločno liberalnega mišljenja, rotli je, naj, če že zanj ne mara glasovati, se vsaj volitve vzdrži, ker bi bilo žalostno, da bi Nemci proti Nemcu-rojaku volili!

Stopil je tudi v dotiko s Kočevci, in glej te dni dospelo je iz zanesljivega — Kočevskega — vira oficialno obvestilo, da gre do Kočevci v boj „für S. Hochwürden Dr. Sebastian Elbert“.

Kočevci dosihmal še nikoli niso klerikalno volili, in če so se sedaj za našega Boštjana odločili, zatajivši svojo napredno preteklost, tega gotovo niso storili iz posebnega spoštovanja do prošta Elberta, niti iz strahu pred njegovim rudečim ovrtnikom.

Nemec Elbert potegnil jih je za seboj, pa še pokoljenje proštovo bi tistega dela Kočevcev, ki je prisegel na geslo „proč od Rima“ in na Wolfow program, ne bi premetilo, ako bi ne bil dal kandidat Kočevcem garancije za to, da bode zastopal kot poslanec njihove težnje.

Znano je, da so se pri Kočevcih razni faktorji poganjali za Elberta, tudi visoki gospodje iz Ljubljane, in da so se vršili dolgotrajni dogovori, v kojih sta igrala mej drugimi veliko ulogo višja gimnazija za Kočevje — kar si naj zapišejo za ušesa tisti Novomeščani, ki žive od profesorjev in dijakov, kajti višja gimnazija kočevska bila bi konec tukajšnjega zavoda, — ter last not least nemški državni jezik.

S pomočjo Nemcev torej hoče prošt Elbert podaviti slovenske volilce, in klerikalna stranka, ki je svoj čas zagnala urno besno tulenje o dozdnevni zvezi naše stranke

z Nemci, molči javno o tem herostratičnem početju kakor zid, na tihem je pa še podpira.

Ta križarska vojska Nemcev, ki jo je vprizoril Bavarec Elbert zoper nas, misleč, da nam bo grobokop, vzdramila je tudi najbolj apatične slovenske volilce iz spanja, kakor bojna tromba.

Zdaj je udaril velepolitik Elbert šele na pravo struno!

To bode čutil na dan volitve!

Živela križarska vojska!

Državnozbornske volitve.

Iz Novega mesta, 29. decembra.

Kmalu napoči dan, ko si bodo doljenjska mesta volili svojega poslanca. Imamo na izbero dva kandidata in sicer moža g. Ivana Plantana, kateri hoče naše koristi odkrito in pravično zastopati in možicelna g. Elberta, kateri niti korajže nima javno nastopiti ter svoj — oziroma Šusteršičev program razviti, ker dobro zna, da ga noben trezno misleč volilec sprejeti ne more. Svoj grobokop pač nihče neče biti. Po gorenjskih in notranjskih mestih iščejo njim priporočenega kandidata Šumana, a mi Novomeščani niti nam priporočenega prošta ne najdemo, kateri mej nami stanuje. Kaj pa to pomeni? Ali imate, g. prošt, tako slabo vest, ali tako pogubljen program, da se pred svoje župljane in volilce ne upate stopiti, ter odkrito povedati, kaj da hočete za svoje volilce storiti, ako bode izvoljeni. Vsak nov in pošten kandidat skliče javni shod volilcev, ter na njem svoj program razvije ter vpraša za želje svojih volilcev. Vi pa kar tiho in mirno v prošnji pijete in naše duševne reveže od Vas odvisne ali zapeljane napajate in proti nam somiščanom hujskate. Ali je to tista zajemnost, o kateri ste govorili, ko ste v mesto prišli? Ali tako plačujete udanost, katero Vam je naše meščanstvo skazalo ob in po Vašem prihodu v mesto? Ali ne veste, kaj ste vse obljubili, ko Vam je mestni zastop izjemoma dovolil precejšnjo svoto iz mestne blagajne za popravilo Vašega stanovanja. Da, lep tič ste, hvalo znate ravnotako, kakor vsi Vašega kalibra. Seveda spočetka prav ponižen, miren, meščanstvu udan, potem pa robat, prevzet, usiljiv, predrzen in maščevalen. Da, same take čednosti imate, kakor jih isti ni imel čegar namestnik bi radi bili — naš Odrešenik in Izveličar. Ni dovolj, da je Vaša stranka s konsumom metliške trgovce in obrtnike, ako že ne vse popolnoma uničila, gotovo pa grozno oškodovala hočete še nas skromne Novomeščane, kateri smo Vas dosedaj primerno spoštovali in Vam dobrote izkazovali, prav po farško z nehalnostjo na večje davke in ob naše zasluge spraviti. Dobro znate! Že Vi sami začeli ste dobro! Vi v jeseni od kmetov vino po nizki ceni kupujete na spomlad in poleti pa drago na gostilničarje prodajate in to seveda brez vseh obrestnih davkov, saj še dovoljenja od višje oblasti ne rabite, ker ste ugleden in upliven mož. To vse delate v korist našim vinskim trgovcem in davkoplačevalcem. No, kó bi si kateri trgovec ali obrtnik kaj takega dovolil, gotovo so vse oblasti radi patenta nad njim, še Vam udani B., s katerim bomo še tudi govorili. Kje ste gospod Možina? Ali po gosposu proštu se pa ne upate udrihati, kakor ste se upali po pismonoši — radi vinske trgovine? Kušlanu in proštu je vse dovoljeno!

Da se znate za našega obrtnika pri davkih res potegovati, jih je mnogo, ki Vam verujejo (?), še bolj pa čutijo (!) in ti Vas bodo gotovo volili, in kateri še ne čutijo, bodo pa še, ker naši duhovni ne smejo davkov plačevati, imajo premalo dohodkov — naj plačujejo raje obrtniki ki nimajo za družega skrbeti, ko za sebe in svoje rodbine.

Da, Vi ste mož, da malo taci in mnogo ste že za naše mesto storili v teh letih, kar ste mej nami, kar gotovo tudi vsakdo lahko vidi, ako ni slep! Vašo milost se je prosilo, da bi na pokopališču ne pustili travo — za košnjo — rasti, ker ako trava previsoko zraste, ne vidijo se grobi naših dragih umrlih, celó težko se najdejo. Tudi ne moremo, kadar imamo čas in voljo svoje ranjce obiskati, ker so vrata zaprta, da se trava, za košnjo namenjena, ne tlači. Res, obljubili ste, da boste to ponižno prošnjo uslišali, a mož

beseda niste ostali. Kaj bi pa vaša živinca uživala, ko bi se ta lepa trava sproti rezala? Vidite — taka malenkost — in še to nam niste hoteli storiti, da imate le vi večji dobiček in pa Vaš Tomaž. Kaj še-le, da bi Vi kaj delali za premestitev pokopališča, kar bi kot tako hudo učen gospod (kakor se hvalite), morali vedeti, da bi bilo koristno, ako ne že iz gospodarskih ozir, pač pa iz zdravstvenih za Vas in za nas.

No kaj ste pa se dobrega in koristnega storili za naše mesto? Mogoče — birmo — ker ste tako uredili da je vsaka zunanja fara imela določeno uro za birmovanje in to, da ni bilo preveč birmancev in botrov na enkrat v mesto, ker drugače bi gostilničarji obogateli in bi Vam preveč dali za slikanje cerkve, ki ste jo tako lepo „zmatali“? Mogoče da je pa vsaj Vaša zasluga, da so nas prišli misjonarji v sveti veri poučevati, ker Vi niste govornik? Radi bi Vas šlišali, kako bi Vi v državnem zboru čekali, ko še ene dobre in razločne pridige skupaj ne spravite, da si imate ves teden čas se pripravljati. Mislite, da morajo Dolenjci čakavci zastopati? Mi imamo že Vilkota dovolj za stokanje na Dunaju, ni nam sile še Vas.

Milostljivi, kaj hočete Vi na Dunaju, ko lansko leto še pri Pinterju v Kandiji niste nič skupaj spravili in ko ste vendar na Vaš govor radi ribjega lova in rakov pripravljeni bili.

Tako ste žežnali, da Vas ni nihče mogel razumeti kaj da hočete. Še Vaš dragi prijatelj Vestenek ne in še on se je sramoval Vas in Vašega govora. In Vi nas hočete v državnem zboru zastopati? Ne, nikdar ne, kdor je pa za Vas da si sam spričevalo nerazsodnosti in kaže koliko mu je ležeče na blagru mesta. Kdor Vas voli je izdajalec meščanstva in grobokop trgovskega kakor obrtnega stanu! Sram ga bodi!

Vi milostni, dobri in za nas Novomeščane zavzeti ste gotovo Kočevcem obljubili, da se bode njihova nižja gimnazija povišala v višjo, kar bode tudi sigurno dosegli, ker že vlada sama bi to že davno rada storila — Kočevcem — Nemcem — da niso drugi poslanci ovirali; a sedaj pa pojde! No, ko ste to obljubili seveda Vam bodo dali svoje glasove, s katerimi se tako ponašate. Kaj pa bode z našo gimnazijo? Saj je ne rabimo (!) — naš premilostni, prejasni škof čela tako svojo gimnazijo, za katero se že pridno nabira — naša pa podira! Dobro, meščari le na volišče za našega prošta in dobro se nam bode godilo! Saj smo bogati, imamo dovolj tovarn, kaj pa rabimo še gimnazijo s temi 235 študenti. In profesorjev, če so ali pa ne!! Pa, mi moramo moža voliti, kateri ima veljavo na višjih mestih — upijejo Vaši zapeljani agitatorji. Kakšno veljavo da imate Vi gospod Elbert, Vam najlože Ljubljancani povejo in pri kom ste jo imeli, na merodajnih mestih pa gotovo ne!

Če bi Vi, res kak ugled ali vpliv imeli, bi ne beračili po mestu za slikanje cerkve, ampak bi tam potrkali in dalo bi se Vam. Tudi za popravilo kapiteljna (Vašega stanovanja) bi na višjem mestu kaj zberali, ako bi Vi imeli kaj veljave, tako ste pa le oškodili mestno občino. Vi se niste še prav nič koristnega za mesto storili, imeli ste dosedaj le grablje nikdar pa vil, kakor sploh ljudje Vašega kalibra.

Mogoče, da ste pa kakemu posameznemu meščanu obrtniku kaj dobrega storili? Gotovo, vsaj istemu s katerim sta imela nasprotne kupčije in račune in ste ga radi difference (razločka) 3 gld. beri — treh goldinarjev a. v. spravili v stroške in škodo čez 50 gld. beri — petdeset gld. a. v. Ali ni to milostno? To so vse Vaše zasluge za nas, Vi ste res mož vsega priporočila vreden! Seveda najbolje pa priporočila Vas in Vašo milost, udanost in ljubezen, katero ste gojili do plemenite dvojice Vesteneck. Marsikak revež je bil ob večje svote prišel ne glede na to ali ima rodbino ali ne, ali je denar lahko ali težko zaslužil. In vse te svote so izginile v veselih uricah zabave. Res plemenita gospa je bila, pa ugledna žena in pobožnega značaja, kar tudi Vi, milostni, lahko potrdite, saj ste dovolj z njo občevali. Tudi k vrlim našim usmiljenim bra-

tom ste hodili skupno na južne in gotovo le v korist njih blagajne.

Dobra prijateljica sta še bila s prejšnjim glavarjem, velik upliv imate tudi Vi (kakor se hvalite) a celi čas je vodovod spal in bi še spal, da našega vrlega župana in g. grofa Gleispacha ni bilo. Vi ste toraj za nas in naš vodovod toliko storili, kolikor naš „lampar“ za krasno lunino svetlobo, kadar ona na Vaš vrt skrivnostnosladko zasije.

Da niste za državnega poslanca sposobni, veste sami najbolje, zato ste pa tudi Vašemu grand-agitatorju rekli, da se naj za Vas do božičnih praznikov na tihem — skrivno dela. Tudi ste se baje proti njemu sami izrazili, da v našem mestu bo težko zmagati a upanje imate na Kočevce in Ribničane. V mestu da Vas bodo k večjemu volili kar je slabjših obrtnikov in posestnikov. No, ta je pa lepa. Meščani, kateri pa hoče spadati k tej stranki — slabjši? Ali ne bode vsacega v dno duše sram, ako se sam prišteva slabjši stranki in dá glas temu tujcu, ki je za vse kaj drugega sposoben, kakor za poslanca. Še najudanejši pristaš proštove stranke Jože Zurec, odsvetoval je sam g. proštu, da naj ne kandidira, ker ni nič upanja na zmago. Med meščani naj bi se pa našel tak izdajalec — meščanstva? Ne nikdar! Neki duhovnik iz naše dekanije se je izrazil: Bog daj, da bi prošta zmagal, se bomo vsaj te prevzetno domišljave „bajarske“ komande znebili — ker delal boče že na to, da od tukaj pride, kjer mu je vse premaienkostno — „gemein“.

Vsaki pošten meščan naj roko na srce položi ter se naj vpraša, koga naj voli, in gotovo mu boče vest ukazala: Ivana Plantana, notarja v Ljubljani.

In ako bomo tako storili, rešili bomo čast mesta in varovali naše gospodarske koristi, kajti g. Plantan je mož, ki boče za nas delal — pošteno in odkrito!

Toraj vsaki naj pride gotovo na volišče in naj odda svoj glas možu rojaku.

* * *

Nekaj za smeh.

Šušteršičev koncipijent je čutil potrebo, otvoriti predpustno sezono z naslednjim „popravkom“:

Skličenjuč se na § 19 t. z. pozivljem Vas, da priobčite sledeči popravek dopisa iz Logatec, priobčenega v „Slovenskem Narodu“ št. 297 z dne 28. decembra 1900.

Ni res, da je poslal dr. Šušteršič mene v peč po krompir, res je marveč, da sem šel v Logatec na povabilo nekaterih volilcev.

Ni res, da se je volilskega shoda v Zg. Logatec udeležilo le 6 volilcev, res je marveč, da jih je bilo več.

Ni res, da je bilo na shodu volilcev v Dol. Logatec „polno otrok in druge sodrge“,

res je marveč, da ni bilo tam niti otrok, niti sodrge.

Ni res, da sem jaz obljubil mlekarjo, ki bo kupovala liter mleka po 8 kr, res je marveč, da tega nisem govoril.

V Ljubljani, dne 29. dec. 1900.

Dr. Viljem Schweitzer.

Na take šemaste popravke se pač ne izplača kaj odgovarjati.

* * *

Iz Mozirja, 26. decembra.

Shod, katerega je tukaj sklical dne 23. decembra t. l. naš kandidat g. Drag. Hribar, se je vrlo dobro obnesel. Okoli 300 ljudij se je zbralo iz vseh krajev gorenje-savinske doline. Vsi ti so z največjo pazljivostjo poslušali izvrstni govor g. kandidata, v katerem je razvijal svoj narodni in gospodarstveni program, in ko je končal, odobravanje skoraj ni hotelo pojenjati. Vsi navzoči so z največjo navdušenostjo gosp. Dragotina Hribarja enoglasno proglasili kot edinega kandidata za V. kurijo. Res, tukaj se je pač jasno pokazalo, kaj je volja ljudstva, in smelo trdimo, da bi dobil Hribar vse glase, ako bi naši podivjani in fanatični kaplani in njihovi pristaši ljudstva tako strahovito ne strašili in ne begali. Da je bil tudi ta shod Žičkarjancem živim v peti, je pač lahko umevno. Naš blaženi kaplan Pankracij bi ga bil gotovo tudi zabranil, ako bi ga bil mogel. Pa zastoj je bilo vse njegovo prizadevanje, ljudje so mu kar hrbte kazali. Tudi vabila na shod je kaplan s svojimi privrženci

trgal s sten. Drugod počenjajo take reči pač le ljudje, kateri se v nekaterih mestih imenujejo barabe, v drugih pa fakine. Ne-hoté se tudi tukaj spominjamo pregovora: „Gliha vkup štrih.“

V Ljubljani, 31. decembra.

Vladno novoletno darilo.

Šestero cesarskih naredb na temelju § 14. poda jutri naša vlada državljanom za novoletno darilo. S prvo odredbo se odreja proračunski provizorij za šest mesecev, dasi se snide parlament že koncem januarja in bi mogel parlament dovoliti provizorij že v eni prvih sej. H kratu si dovoljuje vlada, da sme najeti za 50 milijonov kron posojila. Z drugo naredbo se ureja takozvani računski zakon, s katerim se določa zopet nad milijon kron novih stroškov. Ostale naredbe se tičejo podaljšanja in razširitve poteklih zakonov, tako začasne oprostitve davkov in pristojbin za nova industrialna podjetja v okrožjih Trst in Milje, oprostitve davkov za trgovinske ladije i. t. d. Naredbe objavi jutri z obširnimi pojasnilom uradna „Wiener Ztg.“

Papež proti francoski vladi.

Kakor znano, hoče francoska vlada predložiti v kratkem zbornici predlog, s katerim se naj bi dosedanja prevelika svoboda kongregacij in redov omejila ter njihovo ogromno premoženje, ki leži mrtvo ali pa se zlorablja v politične agitacije proti vladi, postavilo pod vladno nadzorstvo. Papež je radi tega pisal pariškemu nadškofu pismo, katero je „La Croix“ objavil. V pismu hvali papež velike zasluge verskih kongregacij za cerkev in zlasti za vpliv Francije v orijentu. Papež pravi, da bi bila velika, nerazumljiva nezahvalnost, ako bi se vzela kongregacijam svoboda in notranji mir, ker s tem bi imela država tudi politično škodo. Bil pa bi to tudi napad na svobodo cerkve, ki je svečano zajamčena. Papež je pripravljen event. nerednosti v kongregacijah odpraviti ter pozivlja škofo na boj za pravice in interese cerkve.

Dogodki na Kitajskem.

Iz Šanghaja je došla v Evropo čudna novica. Kitajska cesarica-vdova, ta stara spletkarica in glavna ovira napredka in miru na Kitajskem, je baje v Taganfu skrivaj proglasila 15letnega princa Tungšana novim kitajskim cesarjem. Cesarica je prepovedala objaviti njeno proklamacijo. Novega cesarja so prinesli v cesarski rumeni nosilnici v Singanfu. Vest, ki je došla brez vsakih nadaljnjih pojasnil, še ni potrjena. Na skupno noto poslanikov je baje — tako poroča „New York Herald“ — cesarski kitajski dvor vprašal, ali naj se utrdbe v luki Taku porušijo, ali naj se navedeni principi o bglavijo in kateri prostor nameravajo oblasti zasesti. „Frankfurter Ztg.“ poroča iz Tientsina, da se ni nadejati, da bi se sklenil mir pred nekaterimi meseci. Vojna se spremeni bržčas v okupacijo. Dne 24. t. m. se je vršil v gorovju severnozahodno Mantčenga boj s Kitajci, katerih je bilo blizu 1000. Grof Waldersee ima kaj malo avtoritete v mednarodni vojski. Božične parade se angleško vojaštvo sploh ni vdeležilo.

Vojna v Južni Afriki.

Boji in napadi, pri katerih pa igrajo sedaj večinoma Buri agresivno vlogo, so na dnevnem redu. Zdi se, kakor bi se bili Buri v zadnjih dveh mesecih odpočivali ter se pripravljali na sedanjo „malo“ vojno, v kateri nastopajo s prav tisto smelostjo in pa tudi s tistimi uspehi kakor ob početku vojne. Lord Kitchener javlja zopet o dveh bojih, ki sta se vršila — menda 28. t. m. — obenem. Med tem ko je imel blizu Graylingstada stoječi oddelek generala Colvilla opravka z Buri, je naskočil drug oddelek Burov Colvillejev trén. Kompanija z enim topom je Bure baje odbila, a imela je hude izgube. Dva kapitena in 27 mož je bilo ranjenih, 8 ubitih, 20 pa ujetih. Blizu Modderfonteina je bil tudi boj. Burov je bilo angažiranih 400—500. Baje so se morali umakniti. Burov se je posrečilo, poškodovati baterije v New-Kleinfonteinu in Chimesu ter uničiti posadke. Buri so poskušali požgati tudi rudokope Cyanita, a so ogenj kafri pogasili. Boji so se vršili tudi pri Boksburgu, kjer so Buri uničili stroje v rudokopih. Pri Standertonu se je merilo 200 Burov s 150 Angleži. Brat burskega poveljnika Bothe, Grover Botha je prišel v Evropo ter se na poti v Haag mudil v Rimu. Tam je govoril z njim urednik „Tri-

bune“, kateremu je Grover Botha dejal: Vojna bo trajala zelo dolgo ter se završila z ustajo Afrikanderjev in z zmago Burov. Kitchener hujaka sedaj kafre na Bure. Botha se je odpeljal v Haag h Krügerju.

Dopisi.

Iz Boštanj, 27. decembra. Klerikalna

zmes gotovo misli: Boštanjčani so se spokorili, ali jih je pa vendar za enkrat vrag vzela, ker sedaj imamo že precej časa mir pred temi preklicanimi liberalci. Povemo vam pa, da nismo liberalci, nego skrajni radikalci. Poročati pa o znani sodrži zaradi praznikov nismo hoteli. A ugnali nas nikdar ne bodete, ali pišemo kaj ali nič; Vas pa je, g. dr. Šušteršič, Vaš sv. duh popolnoma zapustil, he, ? kaj! — Kompolje, he!

14. decembra t. l. pritihtapil se je dr. Š. se svojo malo imponujočo gardo na Kompolje — pol ure oddaljeno vas pred Boštanjem — kamor so zvečer v temni noči izvalili nekaj ljudij v tamošnje gostilno. Shoda ne morem opisovati, ker ga ni bilo, — omenim pa da se je pilo. — Bila pa je tukaj, kakor pri vseh klerikalnih shodih itd. — Kovačeva Mica — v gosteh! — Plačalo se je vendar — a šele čez nekaj dni 14 K in nekaj vinarjev dotični gostilničarki za tisti večer našim pristašem servirano pijačo. Omenjen denar pa je poslal menda »ta novi« sv. duh dr. Š., znani omikani, učeni birt Burkelje gotovo in trdno stoječe Radeške posojilnice. Koliko je ponočna družba na Kompolji pridobila glasov se je videlo pri izidu volitve. Povem vam, da še toliko glasov si niso pridobili kolikor so imeli agitatorjev! — Nekaj pa je bilo pri tem ponočnemu obisku le zanimivo. Vsilila se je po nekem prejšnjemu okr. šol. nadz. nepotrebna nova šola na Vrhovem, v kojoj bile vsolane tudi vasi Šmarča in Kompolje. Neki posestnik na Kompolji pokaže neki dopis c. kr. okr. šol. sveta v Krškem ter pravi, kaj storiti da se nepotrebni stroškov zidanja nove šole obvarujejo. Veleučeni g. dr. Š. bere mu podani spis, v vidni zadregi, kratko a krepko kmete pouči, da je bil rekurz zamujen. Kakor sploh klerikalcem ni veliko na resnici, tako je bilo tudi tukaj dr. Š. se je debelo zlagal kar se vidi iz spisov koji leže pri kr. šol. svetu v Boštanju. In taki ljudje bodo dobri zastopniki ljudstva, nikdar!

Iz Mošenjske fare, 26. decembra. V

jedni zadnih števil »Slovenca« se je nekdo pobahal, kako imenitna je bila zmaga za klerikalce pri zadnjih državno-zborskih volitvah v Mošnjah in pri tem izpustil farizejsko laž, da so radovljiški agitatorji in volilni komisariji z grenkimi obrazi čitali toliko Šušteršičev in Pogačnikov.

Oj ti vzvišena farovška učenost, gotovo te je podkuril sopar dobre vinske pijače, s katero je župnik Berlic napajal svoje zveste pomagače v župnišču po končanih volitvah, da si mogla skuhati tak dragocen člančič za »Slovenca«. Ker pa je bilo tistega sopara najbrž preveč, nisi mogla presoditi, kaki bedariji si pripomogla s tem člančičem na svet!

Povpraševal sem Radovljičane, — a nikomur ni bilo znano, da bi kdo od tam agitiral po možniški fari za narodnega kandidata, in o tem tudi tukaj živ krst nič ne ve. Ako pa v mošenjskem župnišču kaj vedo o tem, zakaj nam dotičnikov ne imenujejo?

Zato zdaj streljajo mošenjski klerikalci s svojimi smrdljivimi puškami na sovražnika, katerega ne vidijo! Kaj takega pa zamorejo počenjati — le slaboumni in pijani vojaki.

Kar pa se tiče volilnih komisarjev, bodi povedano, da so ti mirno opravili svoj službeni posel pri volitvah in potem zopet mirno odnesli domov vsa nalovljena Šušteršičeva in Pogačnikova imena. Ali našim klerikalcem ravno ta mirnost ni bila po volji, ker so si v svoji nadutosti menda domišljevali, da bodo volilni komisariji glasno zaukali nad vsakim Šušteršičevim in Pogačnikovim imenom, kakor pristranski klerikalni predsedniki volilnih komisij, kateri so z veliko težavo v sebi držali vriskajoče glasove, ko so videli, da je »vse ljudstvo na njihovi strani«!

Zdaj pa si oglejmo to vesoljno zmago v Mošnjah bolj na drobno. Kot uvod vo-

litve je bila maša, h kateri je sam župnik Berlic svoje ovčice komandiral! Kdor ni hotel priti rad, tega je modrijan, kaplan Bleiweis pristiral na volišče, saj je imel dovelj asistence v osebah oo. patrov z Brezij in pa v osebi »Zustellerja« popisanih glasovnic, večnega abiturijenta gospoda Matevža. Za najhujšo silo pa je bil pripravljen tudi vedno žejni gospod Nace, vedoč, da mu zaslužno plačilo ne izostane.

Po maši korakala je z v zadnjem trenutku popisanimi glasovnicami oborožena vojska pod vodstvom glasovnega poveljnika in njegovih priganjačev na volišče. Ob cesti pa se ji je pridružil še bojni oddelek tam iz daljnih Leš pod vodstvom generala, obritega učitelja Julčeta. »Pa še jih pride iz Leš«, vpil je ta Julče proti gospodu Matevžu, ko ga je ta bratski pozdravljaj. In res, lešenski župnik Tavčar privlekel je še enega Lešenčana za lase.

Ti vojskovodje s pomočjo priganjačev spravili so zbrane volivce v zaduhlo občinsko pisarno. Nekoliko sklicev: »listje moramo iti grabiti«, »po drva treba v hosto«, ni nič izdalo! Gosp. Berlic se razume na disciplino, zato je v hipu vse »popanal«! Tam pri »žababirtu« pa so bili po volitvah vsi »kvit«!

Svoje podgenerale in priganjače je g. Berlic potem še posebej v farovš na »en glažek« povabil. »Nace« se je nekoliko upiral, češ, da mu vino škoduje, nazadnje pa se zaradi »zamere« vendar udal, misleč si: »saj ne bo nič koštalo«. In šli so navdušeno za sveto, vzvišeno stvar, v svesti si, da so kot pravi značaji z vsemi močmi pripomogli narodni stvari.

Tako so se vršile in končale zadnje volitve v Mošnjah — sicer mirno, a povsem karakteristično!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. decembra.

— Nemci v Ljubljani so sklenili postaviti proti dru. Tavčarju svojega kandidata, in sicer v osebi tovarnarja g. Baumgartnerja. Gg. dr. Binder, Luckmann in vladni svetnik marki Gozani so ponudeno jim kandidaturu odklonili. Namen Nemcev je, provzročiti, če mogoče, ožjo volitev. Menda računajo, da se bo v slučaju ožje volitve dala tudi s klerikalnim kandidatom Sušnikom kaka „pametna“ beseda govoriti, kakor z Elbertom in s Šumanom. Mi pa upamo, da bo ljubljansko meščanstvo na dan volitve z vso odločnostjo pokazalo, da se ne da ujeti v nobeno zanjko in da je slovenska naša Ljubljana v resnici napredna in slovenska.

— Davkoplačevalci šentjakobskega okraja se vabijo, da pridejo zanesljivo v sredo dne 2. januarja ob 8. uri zvečer v gostilno „Miramar“ na sestanek.

— Volilna shoda v Ribnici. Narodno-napredni kandidat za dolensko mesto, g. Plantan, je imel včeraj v Ribnici volilen shod, ki se je vršil ob prav lepi vdeležbi v dvorani hotela Arko. Došli so v obilem številu vsi inteligentni tržani, ki so program kandidata g. notarja Plantana poslušali z velikim zanimanjem ter kandidaturu z navdušenjem, z živahnim odobravanjem soglasno odobrili. Vzlic silnemu pritisku od strani klerikalcev je vdeležba dobra, ogorčenje proti klerikalcem pa splošno. Istodobno se je vršil v konzulu klerikalen shod, katerega je zbohnal v naglici kaplan Brešar. Naznanilo se je, da se pride proš Elbert predstaviti volilcem, toda pripeljal se je samo dr. Žlindra iz Ljubljane. Dr. Elbert se je izgubil na poti iz Kočevja v Ribnico, tako da se je vršil njegov shod brez njega. Dr. Žlindra se je močno bal, da bi mu mačka ne ujela sv. duha, zato je naprosil vlado za pomoč, katera se mu je tudi zadovoljno naklonila. Vlada je dala namreč 3 orožnike z nasajenimi bodali na razpolago. Na klerikalnem shodu je bilo 12 klerikalnih tržanov in precej kmetskih fantov iz okolice, ki pa seveda nimajo volilne pravice. Ljudje so bili zelo razočarani, kajti prišli so iskat proštovega blagoslova, kakor je bilo napovedano, a dobili ga niso, kajti dr. Žlindra ni imel za to nobenega pooblastila. Potemtakem se je shod klerikalcev do cela ponesrečil, dočim je shod zavednih in narodnih volilcev vspel kaj najbolje. Na kolodvoru pa se je pri odhodu vlaka v Ljubljano pripetil

jako zanimiv prizor. Iz sto grl so se čuli klici: »Živio notar Plantan! Živio naš kandidat!« — pred vagonom, v katerem je sedel dr. Žlindra, pa so ljudje klicali: »Pereat dr. Žlindra!« Umevno je, da se je klerikalni general hitro potisnil v zadnji kot svojega vagona, ker ga je moralo skeleti v dušo, ko je slišal, kako ga narod obsoja. Dr. Hanns Schusterschütz, najmlajši Kočevci, je bil kot pravi zastopnik naroda v takem strahu za dolgi svoj nos, da je celo na kolodvor pozval 3 orožnike, da so skrbeli za njegovo telesno varnost. Ali ga ni sram, takega zastopnika naroda? — Pri tej priliki pa konstatujemo, da agitira kočevski okr. glavar z vso silo in kar odkrito za klerikalnega kandidata ter s tem na najočitnejši način tepta obljubo predsednika barona Heina, da bo vlada popolnoma nepristranska pri teh volitvah. Vprašamo torej visoko vlado, zakaj se je podal vladni aparat v zadnjem trenutku z vso odločnostjo v boj za klerikalce in podpira njih kandidata? Vprašamo tudi, kako se to postopanje strinja s programom ministrskega predsednika dr. Körberja? O tem se bode svoj čas in na kompetentnem mestu govorila gotovo odločna beseda. Kakor se občno govori, agituje okr. glavar Thoman za klerikalnega kandidata zato, ker misli, da se mu bo s pomočjo klerikalnega kandidata posrečilo, da ga prestavijo v Gorico. To je javna tajnost v vsem volilnem okraju.

— Klerikalci vedno — nepošteni. Iz Radovljice se nam piše: Prav imate, da se ne pečate z listom, kakeršen je „Slov. List“. Samo zavoljo prihodnjih državnoborskih volitev naj bode dovoljeno popraviti neko notico tega lista — posebno, ker so ta umazani list v zadnjem času povsodi vsiljevali. „Slovenski List“ piše namreč, da je gosp. dr. Ferjančič po smrti gospoda Friderika Homanna deloval na to, da mati njegova gospa Homannova ni dobila glavne zaloge tobaka, in da ni imel drugega posla, nego delovati na to, da je dobil glavno zalogo Wöfling na Bledu. To je vse neresnično. Gospod Oton Wöfling na Bledu nima prav nobene zaloge tobaka. Glavno zalogo tobaka ima za cel radovljiški okraj g. Oton Homann v Radovljici že skozi 13 let. Pred 13 leti pa gospod dr. Ferjančič še poslanec ni bil. Gospod Friderik Homann je umrl pa pred poldrugim letom. Njegova gospa mati po njem tudi ni mogla prevzeti glavne tobačne zaloge, ker je on sam ni imel. Vsi vozniki, ki prihajajo po tobak, morajo tedaj priti v Radovljico. O podlosti takega časopisja ni govoriti. Ako bode dr. Š. tast zmagal, bode pač z lepimi sredstvi zmagal!

— Šuman in Kamnik. Klerikalno-nemški kandidat Šuman je hodil na počitnice na Jezersko in ta kraj toplo priporočal vsem svojim znancem. Ko ga je neki stotnik v Švicariji v Ljubljani opozoril, da je Kamnik še lepše letovišče, kakor Jezersko, je Šuman rekel, da je Kamnik res lep, Kamničanje pa da so tako antipatični ljudje, da bi on, Šuman, nikdar ne šel v Kamnik na letovišče.

— Kandidat Šuman narodnjak. Kako lepo je Šuman svoje otroke vzgojil, dokazuje nastopni slučaj, ki se je leta 1890., če se prav močje v Bohinju spominjajo, pripetil. Takrat je namreč uradoval sin Šumanov, nemški nacijonalec pri okrajnem glavarstvu v Radovljici. Enkrat se je v uradu vršila neka volitev v pisarni dr. Šumana. Pri tej priliki je bilo treba žrebati radi jednolikosti glasov in sin vrlega slovenskega očeta Šumana odrezal se je prav možko z besedami: „sedaj morate žrebca v klobuk vreči in ga ven potegniti.“ Naši bohinjski kmeti so se spogledavali, misleč, da se je kunštnemu gospodu, ki je ves čas nekak njim nerazumljiv jezik govoril, gotovo zmešalo, ker zahteva, da naj v klobuk žrebca vržejo. Ko je trikrat eno in isto zahteval dr. Šuman, mu odgovori naš Bohinjec prav po domače, pa dajte vi žrebca v klobuk vreči, če ga morete, mi tega ne znamo. Revše je hotelo reči: vrzite „žreb“ v klobuk, je pa napačno besedo namreč „žrebca“ rabilo! To je vendar jasen dokaz, da je kandidat Šuman vzor slovenskega očeta, ki je svojega sina vzgojil, kakor se to od narodnjaka samo po sebi zahteva in pričakuje? In tak možak hoče slovensko meščanstvo zastopati?

Naravnost zblazniti bi moral vsakdo prej, ko bi dal svoj glas takemu narodnjaku — heilovcu!

— H kandidaturi penzioniranega deželnega šolskega nadzornika Šumana. Z Notranjskega nam piše učiteljski prijatelj: Sobotni „Slovenec“ se je na prav nesramen način zagnal v svoji objestnosti v državnozbornskega kandidata dr. Ferjančiča ter ga slika kot najhujšega nasprotnika višjih šol in sploh višjih izobraževališč ter apeluje posebno na Idričane, češ, ako hočete dobiti kako višjo šolo — volite penzionista Šumana, ker je isti posebno velik prijatelj šol. Da je pa to le „Slovenčev“ navadno slepilo, na pokaže sledeči slučaj. Ako se še prav spominjamo, obravnavalo se je pred dobrim letom pri okrajni učiteljski konferenci v Ljubljani o ustanovitvi meščanskih šol na Kranjskem. Referat je bil tako temeljito sestavljen, da je dobil poročevalec tega referata pismeno pohvalo od mestnega šolskega sveta; a glej čuda: Deželni šolski svet je vrnil dotični referat — takrat je bil še deželni šolski nadzornik Šuman — z opazko: Okrajna učiteljska konferenca naj se raje peča z bolj potrebnimi stvarmi kakor so meščanske šole. — Brez komentara!

— Iz ribniške doline se nam piše. Naši kočevski sosedje so se odločili, da se potegnejo dne 3. januarja za novomeškega prošta Elberta. Vodstvo nemške stranke na Kranjskem je to določilo ter tudi drugim Nemcem v skupini dolenskih mest to priporočilo. Gospodje volilci v Kočevju nič pravega apetita nimajo, da bi korajžno ugriznili v to neapetitno jabolko. Trdnega liberalnega prepričanja so. Oni tudi vedo, da more gospodarska organizacija kranjskega duhovenstva njim tudi goltanec stisniti. Napravili so pa z rojakom iz Bavarske — od tam so tudi njihovi pradedi prišli, — neko kravjo kupčijo. Prošt Elbert jim je pokazal svojo nemško srce. Prej so ga nekateri šteli mej renegate. Zdaj pa so se preverili, da to ni bil, ni, in da ne bo. Tudi jim je Elbert povedal, da je liberalen mesten duhovnik. Naši nemški sosedje ne gredo komu lahko na lim. Torej, če so to neapetitno kandiduro zase sprejeli, morajo že imeti železno pogodbo. To je danes gotovo, da je prošt Elbert kandidat nemške stranke. Poročalo se je iz Ljubljane, da bode klerikalna stranka skrbela za to, da toliko Slovencev ulovi, da bo ta nemški kandidat zmagal. Pičlo bo sicer šlo, se je poročalo, pa morebiti pojde le. Iz Novega mesta se poroča, da ima tam za g. prošta agitatorja, o katerem piše neki slovenski novelist: „V Novem mestu živi jako kunšten človek, ki bi lahko denar delal, če bi ne bil prepošten“. Iz družih dolenskih mest so pa poročila kaj klavna. Krško, Metlika, Črnomelj — tam nimajo ne jednega takega umetnika, pa tudi ne takih meščanov, ki bi se dali po takih umetnikih zvabiti s pravega pota. Prijatelji prošta v Novem mestu pravijo, kakor nam je Štambur one dni zatrjeval, da je to velika dobrota, da so nemške roke gosp. Elbertu pripravile na slovenskih tleh prostovstvo. Slovenski rojak ni za tako dostojanstvo. In le zahvala bi bila, ako bi se temu nemškemu gospodu dala prilika, da pride iz kroga starejših kanonikov ven v kultiviranejši dunajski zrak. On se le rad mej visoko gospodo suče, s plemenitimi ženami pomenkuje. Slovenec je v prejšnjih časih rad lizal roke nemški gospodi. Zakaj bi jih zdaj ne? Ves slovenski zrak je zdaj napolnjen s pasjo ponižnostjo. Klerikalna stranka je s tem zadovoljna, kolovodje veselja poskakujejo. Hvala Bogu, da smo v tej skupini Nemce pridobili! To Novo mesto je bilo pred 20 leti še nemško, Krško in druga mesta tudi. Dosti je še nemškega mišljenja v teh mestih. Nič ni novega na svetu. Brižinski škofi in slovenski narod sta nekoč dobro izhajala. Tako hitro se ne izgubi, kar je stoletja obstajalo. Potipajmo jedenkrat ta instinkt! — Pazite močje, katerim slovenska narodnost še ni najzadnja stvar na svetu! Vstopiti je v narodnostni boj. Tudi pošten slovenski klerikalec se mora še ozirati po tej jedini zvezdi na našem zdajšnjem nebu. — Dejstvo je, Elbert je kandidat nemške stranke na Kranjskem.

— Dr. Boštjan Elbert. Iz Novega mesta nam pišejo: Naš prošt je nabral kmalo po svojem prihodu veliko svoto za renoviranje kapiteljake cerkve. Da nismo bili — preklicani liberaci — med naj-

manjše vsote žrtvujočimi, ve gospod prošt prav dobro, ker se je baš nam najbolj laskal in svoje sedanje prijatelje: Appeta, Frančiča, Kušlana, Možino, Suhorobca itd. niti poznati ni hotel. Čakali smo dolgo na obljubljeno olepšavo, dočakali jo pa stoprav tik pred volitvami (!). Dobili smo nova slikana (?) okna v presbiteriji. Proštovi trobentači raztrobili so vest, da velja vsako okno čez 4000 gld. Hudomušneži, ki so smatrali te čenčarije za navadno „farbarijo“, pustili so okna po veččakah ogledati. Konstatovalo se je, da niso okna slikana (Glasmalerei), marveč da se na istih nahaja imitacija „Farbendruck“. Vsako okno velja k večjemu 400 gld. Torej vse le pesek v očij!

— Kandidat Elbert — dober gospodar. Piše se nam: Prošt Elbert jadikoval je, prišedši v Novomesto, vsakemu, da se je vsled imenovanja proštom grozno zadolžil, dohodki so mu pa le pičli. Gospod prošt mora biti jako dober gospodar. Dasi so mu po lastnem izreku — dohodki le pičli, — ima vedno goste, vabi še gosp. deželnega predsednika k sebi, škof bil mu je že trikrat gost, daje pri takih prilikah velikanske pojedine — da ne manjka izborne renske kapljice iz njega veleneskega rojstvenega kraja v Renski Palaciji in treba posebej omenjati — napolnil se je zraven tega še hlev z govejo živino in si nabavil elegantno ekipažo ter ima dva para konj. (Raca na vodi! Ljubljanski škof ima samo jeden par. Op. stavca). Od prošta Arkota, ki je umrl pred 32. leti in je imel privatnega premoženja, ni imel noben prošt lastnih konj. Prošta vitez Vilfan in Urh sta skromno živela. Od kod nakrat taki dohodki? Kako je že Ravnik rekel? Kdor zna, pa zna! Dobrega gospodarja imamo pred seboj. Zato ga bomo pa tudi volili. Ako je žesebi v kratki dobi par let toliko prišedel, kako se bo še za svoje volilce na Dunaju potegoval! Oj srečna, trikrat srečna dolenska mesta!

— Šuman se je našel. Po dolgem in vestnem zasledovanju se je nekaterim klerikalcem vendar posrečilo, dognati kam je pobegnil Šuman. Kandidat Šuman biciklira po avstrijski rivieri. V spomladanskem solncu se greje in se norca dela iz tistih klerikalcev, ki ga obisipajo s pismi. Izvedeli smo, da se je več gorenjskih in notranjskih klerikaleev pismeno obrnilo do Šumana, naj priredi kak shod, naj vender kot »neodvisen« kandidat pove, v čem da obstoji razloček med njim in dr. Žlindro, a Šuman jim niti odgovoril ni. Pasja dlaka — ali so to visok gospod!

— „Gliha vkup štriha“. Mariborski rudečkarji imajo smolo s svojimi uredniki pri Slov. Gospodarju in „Südat. Post“. Vsled prevelike „pravicoljubnosti“ blagoslovljenih gospodov „katoliškega tiskovnega konzorcija“ napram onim revežem, ki nosijo za par goldinarjev svojo kožo pred tiskovne oblasti, sklenilo je pred leti društvo tiskarjev, da ne sme noben član prevzeti odgovornosti za pisarijo mariborske duhovščine. V kljub temu posrečilo se je mariborskim duhovnikom, pridobiti nekega A. Janšo za odgovorno uredništvo „Gospodarju“. Duhovni gospodje so mislili, da so preslepili tiskarsko društvo ter se škodoželjno smejali v pest. Naslednje pismo pa, katero je pisal ta uzorni urednik katoliškega časnika ptujskim nemškutarjem, pa kaže, da so se v Mariboru našle v „Gospodarjevem uredništvu lepe duše“. Pismo se glasi: Maribor, dne 26. novembra 1900. Slavno načelno uredništvo „Štajerca“ v Ptuj. Vljudo vprašam, do kdaj je čas za prihodnjo številko „Štajerca“ rokopolis poslati. Jaz zbral sem že več stvari, katere bodejo za Vaš list prav primerne (pasale), V zadnjem „Gospodarju“ in „Südeirische Post“ je „Štajerc“ parkrat notri! jaz tega nisem mogel zabraniti; vem pa eno poročilo (notico), katero bi obema tema časnikoma tak strah naredilo da ne bi nobeden teh časnikov nikdar več kakega poročila (notico) tako ali tako čez „Štajerca“ pisal. Gospod načelni urednik! Jaz potrebujem najprvo znesek 120 gld. (stodvajset) zakaj, razložim na željo natančneje. Bilij jaz od slavnega vodstva ta znesek dobil, ako bi jaz po predpisu dolžno pismo od sebe dal, plačljivo vsakega prvega dneva v mesecu po 10 gld. s 6% obrestmi?

Sem oženjen in imam zunaj hiše eno hčer katero na dom ne smem vpeljati in zdaj je priložnost, jo v en zavod dati. (Ljubljano). Ako je to mogoče, bil bi hvaležen, vsakega prvega s poštno nakaznico 10 gld. in za vsako številko brezplačno (za „Štajerca“) 100 tiskanih vrst poročil iz Maribora in okolice poslati. Poročilo, katero bode strah napravilo, da ne bode noben časnik (namreč „Gospodar“ in „Südeirische Post“) več „Štajercu“ sovražem, pošljem precej po sprejemu odgovora, katerega prosim prej kot mogoče. Naslov prosim, da se naredi na dom, ker v tiskarno ni varno. Z vsem spoštovanjem udani Augustin Janša urednik „Slovenskega Gospodarja“ — Na to izdajalsko pismo so odgovorili ptujski nemškutarji v Štajercu: Prav dobro. Tedaj vemo mi, zakaj „Gospodar“ čez „Štajerca“, „šinfai!“ Ne, vera je v nevarnosti in slovenski narod tudi ne, ako „Štajerc“ samo 120 gld. plača, potem dela urednik „Gospodarja“ tudi za „Štajerca!“ Cela „šinfarija“ bila je torej samo zato, da se denar iz nas izpreša! Fej hudič! Ljubi „Slovenski Gospodar!“ kar ti čez „Štajerca“ pišeš, tega ti itak noben človek ne verjame in tvoja „šinfarija“ ni niti enega vinarja vredna, velikomanj 120 gld. Ako ti torej potrebuješ denar, išči ga kod drugod skup zgnati, saj je še veliko kmetov, ki so tako neumni, da tebi denar pošiljajo, od „Štajerca“ pa ti ne dobiš nič, če ga hvališ, ali pa čez njega „šinfai!“

— Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v četrtek, dne 3. januarja 1901 ob 2. uri popoldne v magistratni dvorani javno sejo. Na dnevnem redu je: 1. Naznanila predsedstva. 2. Branje zapisnika zadnje seje. 3. Prošnja A. S. v Ljubljani za podelitev tiskarske koncesije v Kamniku. 3. Poziv E. P., imetnice dimnikarskega obrta, radi odklonitve J. K. kot namestnika pri izvrševanju obrta. 5. Prošnja J. P. za razširjenje koncesije zasebne agencije za nakup in prodajo hiš, posestev itd. in za podelitev koncesije za informacijsko pisarno o kreditnih razmerah tvrdk. 6. Vloga tvrdke Schwarz, Zublin & Comp. radi brzovlakov na južni železnici. 7. Zbornični proračun za leto 1901. 8. Tajna seja.

— Slovensko gledališče. Jutri, na novega leta dan, bode ta dve predstavi v deželnem gledališču. Pri popoldanski, ljudski predstavi ob 3. uri igra se velezbavna igra „Martin Smola ali kinematograf.“ Zvečer ob 1/2 8. uri igra se prvič v sezoni izvirna slovenska igra „V Ljubljano jo dajmo“, v kateri nastopijo Ogrinčeva, Polakova, Danilova, Verovšek, Štefanac in Jamnik. Po tej tridejanski igri poje se komična opera „Lepa Galatea“, v kateri pojo Orzelski, Polakova, Noll in Noemi. — V četrtek, dne 3. januarja uprizori se prvič na slovenskem odru klasična drama Shakespearejeva „Romeo in Julija“.

— Slovensko gledališče. Sinoči je bila nevenljivo lepa „Prodana nevesta“ zopet razprodana, in kot popoldanska klasiška ljudska predstava se je tudi „Maria Stuart“ jako obnesla, dasi ni bila dosti razglašena. Obe predstavi imeli sta mimo nekaterih neugod dosti lepih momentov, tako da je bil o navzočnosti mnogih zunanjih gostov tudi moralni uspeh ugoden. Naše gledališče ima neomajnih podlag za obstanek, in kljub vsemu samo neprestano sili k naravnemu svojemu cilju: K vsestranskemu popolnemu razvoju. — A. — G. Vašiček je bil — kakor se nam poroča, — včeraj sicer bolan, a je vsejedno nastopil, da ni onemogočil večerne predstave, katero bi bilo v zadnjem času težko nadomestiti z drugo primerno. Rešil je svojo veliko in naporeno ulogo v celoti dobro v igri in petju.

— Pri Silvestrovem večeru „Sokola“ danes zvečer sodeluje, kakor smo že omenili, ves zbor pevskega društva „Ljubljane“, ki je v zadnjem času pod vodstvom g. Sveteka ml. znamenito napredoval. O tem se je občinstvo posebno lahko prepričalo pri letošnjem Prešernovem komersu.

— Zaročil se je g. Anton Nagode, o. kr. avakultant in poročnik v res. z gđ. Silvo dr. Drčevo v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

— S slovenske umetniške raztave v Zagrebu. V božičnih praznikih se je nakupilo že nekaj del slovenskih umetnikov. Kupljen je akvarel „Pozimi“ Ant. Gvaiza,

Veselo
• novo leto! •
 želi vsem spošto-
 vanim g. trgovcem
 in dragim prijate-
 ljem (2685)
A. Butscherjeva vdova.

Cafe - Restavrant Švicarija.
 Usojava si vsem svojim časti-
 tim p. n. gostom, prijateljem in
 znancem voščiti
srečno novo leto!
 s prošnjo za nadaljno naklonjenost.
 Velespoštovanjem
Fric in Marija Novak
 (2679) Cafe-Restavrant Švicarija.

K novemu letu
 vsem našim p. n. gostom, prija-
 teljem in znancem
najsrečnejša vošila!
 Zahvaljujoč se posebej za nama
 izkazano zaupanje in proseč daljne
 naklonjenosti
 se beleživa (2684)
Ljudevit in Marija Fantini.

Vsem slav. gasilnim društvom
 in njih zastopnikom, prijateljem in
 znancem, kličem (2667)
srečno in veselo novo leto!
Fran Samsa
 poslovodja podružnice R. A. Sme-
 kala, skladišče gasilnega in kmetij-
 skega orodja v Zagreb.

Vsem p. n. ljubim gostom,
 prijateljem in znancem želita
 podpisana
srečno in veselo
novo leto
 ter se priporočata za nadaljni
 obisk hotela (2668)
„LLOYD“
 Josipina in Karol Počivaunik.

Šivalne stroje
 priznana najboljšega izdelka
 za rodbine in obrtnike
 priporoča
IVAN JAK
 zaloga šivalnih strojev
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.
 Ako se zahteve, pošljem cenike brezplačno m
 poštne prosto. (2075-13)

Varst. znamka: **Sidro.**
LINIMENT CAPSICI COMP.
 iz **Richterjeve lekarni v Pragi**
 priznana izborna, bolečine tolažeče ma-
 zilo; po 80 h., K 140 in K 2— se dobiva v
 vseh lekarnah. (498-6)
 Pri nakupu tega splošno priljubljenega do-
 mačega zdravila naj se jemljejo le origi-
 nalne steklenice v zaklepnih z našo
 varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve
 lekarni, potem je vsakdo prepričan,
 da je dobil originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri
zlatem levu
 v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Srčno vošilo
 k (2673)
novemu letu 1901.
 s prošnjo za nadaljno
 blagohotnost.
 Z odličnim spoštovanjem
Ivan Hafner s soprogo
 restavracija na železniški postaji v
 Ljubljani.

Učenec
 za ključavničarsko obrt se sprejme.
 Oni ki so se nekoliko že učili, imajo
 prednost. Oglasijo naj se pri **Fr. Trillerju**
 na Bledu. (2671)

Prodaja vina.
 Podpisani prodaja pristna istrska
 vina, teran, refoškati, rudeči Opallo
 iz Visa, kakor tudi izvrstna bela
 vina od 15 kr. naprej iz kleti v Pulju
 (Pola) ali iz Vodnjana (Dignano, Istra).
 Istotako se prodaja tudi
fino namizno olje.
Krištof Cossovel in drug
 (2524-9) veletržec v Pulju, Istra.

Dobre cenene ure
 s 3letnim pisanim jamstvom
 razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
 tovarna za ure in eksportna hiša zlatin
 Most (Brux) Češko.
 Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3 75
 Prava srebrna remontoarka . . . 5 80
 Prava srebrna verižica . . . 1 20
 Nikelnasti budilec . . . 1 95
 Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima
 zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
 tisoč priznanih pisem. (2611-5)
 Ilustrovani katalog zastoj in poštne prosto.

Kožušno blago
 v največji izberi (2478-0)
 po najnižjih cenah
 priporoča
Karol Recknagel
 Mestni trg št. 24.

Brady-jeve
kapljice za želodec
 (prej
 e. H. Brady) **Marijacejske kapljice za želodec**
 prirejene v lekarni „pri ogorskem kralju“
 Karla Brady-ja na Dunaji, I., Fleisch-
 markt 1.
 v obse izkušeno in poznato zdravilo, ki
 oživlja in okrepuje želodec, če je pre-
 bava motena, in sploh pri želodčnih bo-
 lečinah.
 Cena steklenic . . . 40 novč.
 Dvojna steklenica . . . 70 „
 Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se
 moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo.
 Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo
 varstveno znamko s podpisom O. Brady, in
 naj se zavrne vse kot nepravilne, ako nimajo
 te znamke in podpisa O. Brady.
Kapljice za želodec C. Brady-ja
 (prej Marijacejske kapljice za želodec)
 so shranjene v rudihih nagubanih škatih in
 imajo podoben sv. Matere Božje Marijacejske
 (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora
 biti podpis e. H. Brady.
 Deli so navedeni. (1739-11)
Kapljice za želodec se pristne dobivajo
 v vseh lekarnah.

Cos. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda
 veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.
 Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
 Ob 12. uri 5 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak,
 Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
 Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-
 naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m jutraj obojni
 vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
 Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Luomost,
 čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
 deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
 poldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec,
 Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne
 obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
 Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
 ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
 čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
 Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare,
 Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
 Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 6. uri
 54 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
 Trbiža. Ob 5. uri 15 m jutraj obojni vlak z Du-
 naj via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov,
 Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizna, Bu-
 dejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
 Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein,
 Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri
 38 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna,
 Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
 — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja,
 Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
 aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga
 iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri
 in 21 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
 v Kamnik. Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m
 popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljub-
 ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m jutraj,
 ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Mizarska zadruga
 v Sent Vidu pri Ljubljani
 se priporoča slavnemu občinstvu v naroči-
 tev **raznovrstne temne in ilikane**
sobne oprave
 iz suhega lesa, solidno izdelane po last-
 nih in predloženih uzorcih.
 V prav obilno naročitev se priporoča
Josip Arhar
 načelnik
 (1984-15)

Od danes naprej se bode v gostilni
pri Zajcu, na Rimski cesti
 točil pristen (2690-1)
hrvaški pelinkovec
 ter vedno sveže Reininghausovo pivo.

Razglas.
 Vsled sklepa c. kr. okrajne sodnije v Ilir. Bistrici od 29. decembra 1900
 oprav. št. A 154/00/8 se bo
dne 4. in 5. januarja 1901. l.
 od 9. ure dopoldne naprej v župnišču v Trnovem vršila prostovoljna, javna dražba
 v zapuščino g. dekana Ivana Vesela spadajoče
 biblioteke, konja z opravo in vozom, krave, pitanega prasca,
 vina, lesa in premoga, dalje pohištva, kuhinjske in namizne
 oprave ter drugih vrednostnih predmetov.
 Zdražiteljji imajo skupilo takoj vplačati v roki sodnega komisarja in kupljene
 stvari takoj odstraniti.
 V Ilir. Bistrici, dne 29. decembra 1900.
 (2666)
Dr. Alojzij Znidarič,
 c. kr. notar kot sodni komisar.

Uspeh po anoncah
 se doseže le, če so naznanila namenu prikladno spisana
 in tipografsko primerno opremljena, in če se izberejo
 pravi in pripravi časniki. Da se to doseže,
 obrniti se je na anončno ekspedicijo **Rudolfa**
Mosse, Dunaj, I., Sellenstättle 2, katera
 trdka daje brezplačno potrebna pojasnila, da se doseže
 uspeh, ter pošilja na ogled inseratne načrte. Zračunajo se samo izvirne vrstne cene
 časnikov in se dovoljujejo največji popusti pri večjih naročilih, tako da se, porab-
 ljač ta zavod, poleg drugih velikih prednosti doseže tudi to, da se prihrani na
 inseratnih stroških.

Kupi se
 uže rabljena **blagajnica** (Wertheim-
 ovka). (2670-1)
 Kje? pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Böttger-ja podganska smrt
 za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta
 za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr. se
 dobiva samo (1393-26)
 v deželni lekarni pri Mariji pomagaj M. Leustek-a
 v Ljubljani.
 Z uspehom podganske smrti sem bil jako
 zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18
 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripo-
 ročam to sredstvo.
 Schweinfurt 11. februarja 1899.
L. Kres, mlekarja.

50-500 kron nagrade
 po primeri količine in vred-
 nosti lesa in natančnosti in
 zanesljivosti informacij dobi
 oni, kateri zamore dokazati,
 da je **Placido Orlando** iz Trsta
 v letu 1900. od meseca sep-
 tembra do konca oktobra
 kupil in plačal na svoje ime
 deščice, testone in tavolette.
 Prijave naj se pošljejo
 rekomandirane na naslov:
A. B. Postfach No. 7, Fiume.
 (2662-2)

Trgovske
in kopirne knjige
 lastnega izdelka od najpriprostejše
 do najfinejše kvalitete so vedno v
 največji zalogi.
Jedini zavod
za črtanje papirja
 (2558-6) in trgovskih knjig
 priporoča najuljudnejše
Jos. Petrič v Ljubljani
 tovarna papirnih izdelkov.

Tovarna na sv. Martina cesti (v lastni hiši).

Odvetniškega koncipijer-ta

sprejme,
dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celji.
Plača po dogovoru. (2643-3)

Skladni koledar

K 1— po pošti K 110

Stenski koledar

40 vin. po pošti 50 vin.

Stenski bilježni koledar

40 vin. po pošti 50 vin.

Vsi trije koledarji imajo jako okusno obliko in so povsem jako praktično urejeni, zategadelj jih vsaki slovenski rodbini najtoplejše priporočam.

(2657-6)

Jos. Petrič

tovarna papirnih izdelkov v Ljubljani.

Tokajski mestni grb

vpisana varstvena znamka

„Križ s kačo
na treh gorah“

Najfinejši in najmi-
lejši konjak je

Tokajski konjak

z gorenjim tokajskim mestnim grbom
iz prve tokajske tovarne
za konjak v Tokaju.

Zlate medalje so mu podeljene: V Pa-
rizu, Bordó-u, Nici, Hagu, Londonu, Bruselju,
Čikagi, na Dunaji, v Berlinu itd.

Zalogo ima: (2618-3)

Karol Rebul, lekar v Slov. gradu.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro-ogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena
najbolja in najcenejša hrana za zdrave in na črevih bolne otroke
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v lovarni R. KUFEKE, DUNAJ VI/2

Kobbe-a podganji kruh

pripravljen za porabo!

Brez nevarnosti za ljudi, hišne živali in
kuretno; gotovo sredstvo za uničevanje
podgan in miši. V zavojih po 50 in 90 kr.
se dobiva v edini zalogi

J. Bergmann-a v Rudolfovem.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrti njeno
debelo, je od pamtneke
znan kot najizvrstnejše
lepotilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemič-
nim potem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali
drugi deli polti lošijo se že drugi dan ne-
znatne luskinke od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozave pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred glid. 1.50. (37-24)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Zasebni plesalni pouk.

Usojam si naznanjati p. n. občinstvu, da sem za svoj zasebni plesalni pouk najel velike
dvorane v hotelu „pri Maliču“ (Stadt Wien) in je pouk za ples za gospode in dame vsak
torek in petek ob 1/8. uri zvečer. V zasebnih družbah in zasebnih hišah se poučujejo
vsi antiki in moderni plesi. Oznanila se sprejemajo vsak dan od 11—12 ure zjutraj in od 3—5 ure
popoldne v hotelu „pri Slonu“.

Tudi se poučuje posameznike ob vsaki uri dneva.

Po praznikih bodem pričel posebni plesalni tečaj za otroke po specialni metodi.

Z velespoštovanjem

(2645-2)

Giulio Morterra.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo

(1933-16)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

K št. 25.658.

Razglas.

(2657-2)

Dodatno k tuuradnemu razglasu z dné 10. avgusta letos, št. 25.658, se javno
naznanja, da je

novi načrt mesta in pa na podstavi tega načrta
sestavljen zapisnik hiš dež. stol. mesta Ljubljane

že dogotovljen in ves operat razgrnjen vsakemu na upogled pri magistratnem stavb-
nem uradu.

Ob enem se opozarja na §§ 8 in 10 predpisov o popisovanju ljudstva (zakon z
dné 29. marca 1869, št. 67 drž. zakon.) ki določujejo, da troške za numeracijo in za
prenovljanje, oziroma premembo numeracije, trpe hišni gospodarji.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 22. decembra 1900.

Zahvala in priporočilo.

Iskreno se zahvaljujem za častno zaupanje, katero so mi veleccenjeni
gospodje odjemalci vseskozi izkazovali, dokler sem deloval za g. Fr. Seunig-a.
Naznanjam najuljudneje, da sem

otvoril svojo lastno žitno agenturo in komisijo.

V zvezi z največjimi in najboljšimi ogerskimi tvrdkami stoječ sem vsldkar
v stanu, ustreči vsem zahtevanjem in želim častitih odjemalcev, katere
prosim da mi dosedanje zaupanje ohranijo tudi za naprej.

Z velespoštovanjem

Josip Zidar.

(2688)

Društvo trgovcev.
Podpisano vodstvo si usoja p. n. ob-
činstvu naznaniti, da so sklenili tukajšnji
gospodje trgovci v torek, dne 1. januarja
1901 imeti trgovine zaprte.
Vodstvo.

(2665-2)

Opr. št. S 27/00/1

Konkurzni edikt.

(2647-3)

O imovini **Karoline Brilej**, katera pod firmo M. Brilej, vpisano v trgovski
register, izvršuje trgovino z mešanim blagom na Vrhniki, se je razglasil dne 22. de-
cembra 1900 trgovski konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. dež. sod. svetnik **Karol Wenger** v
Ljubljani.

Začasni upravnik mase: **dr. Ferdinand Eger**, odvetnik v Ljubljani.
Volilni narok dne 3. januarja 1901 dopoldne ob 9. uri, pri tej sodnji

v izbi št. 14 (pred konkurznim komisarjem).

Zglasilni rok: do 11. februarja 1901.
Narok za likvidovanje in poravnavo dne 26. februarja 1901 dopoldne

ob 9. uri, pri tej sodnji, v izbi št. 14 (pred konkurznim komisarjem).

C. kr. deželna sodnja v Ljubljani

oddelek III, dne 22. decembra 1900.

Opr. št. S 24-26/00

Edikt.

(2604-3)

Čez premoženje pod firmo „Prva kranjska tovarna na stroje za
izdelovanje lesenih sodov Tambornino & Weingärtner v
Šmarci“ registrovane javne trgovske družbe, kakor tudi čez zasebno premoženje
osebno jamčujočih družbenikov gg. Adolfa Tambornino, realitetnega posestnika v Šmarci
(pri Kamniku) št. 3, ter Friderika Jurija Weingärtnerja v Šmarci, se je dne 21. de-
cembra odprl (trgovski) konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. okraj. sodišča predstojnik, c. kr. dež.
sodni svetnik **Fran Garzarolli** pl. Thurnlack v Kamniku

Začasni oskrbnik mase: g. dr. **Valentin Temnikar**, odvetnik v
Kamniku.

Volilni narok dne 3. januarja 1901 ob 9. uri dopoldne (pri konkurznem
komisarju) v Kamniku.

Oglasilni rok: do 1. februarja 1901.

Likvidacijski in poravnalni rok dne 11. februarja 1901 ob 9. uri dolo-
pudne (pri konkursnem komisarju) v Kamniku.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani,

oddelek III, dne 24. oktobra 1900.

Št. III 427/00/1

Razglas.

(2648-2)

Od c. kr. dež. sodišča v Ljubljani se je dovolila na predlog imejitelja **Alojzja a
Krennerja** iz Škofjeloke prostovoljna prodaja njegove tovarniške posesti v Vodmatu,
dež. deske vlož. št. 82. kat. obč. Sv. Petra predmestje II. del z vsemi poslopji brez še
notri se nahajajočih strojev ter drugih premičnin za vsklino ceno 44.000 K ter
izvršitev naročila c. kr. notarju **dr. Franc Voku** v Ljubljani, kot sodnemu
komisarju.

Prodajalni rok bo dne 18. januarja 1901 popoldne ob 3. uri v pi-
sarni gori omenjenega notarja.

Zdražitelj ima 10% vadij v teku 6 tednov do 15%, od najvišjega ponudka zvišati
ter najvišji ponudek s 4 1/2%, zamudnimi obrestmi vred v teku 1 leta v štirih četrt-
letnih enakih obrokih plačati, a more tudi na račun četrtega obroka prevzeti tabularno
terjatev po enaki obrestni meri. — Zdražitelju je prosto, kupiti tudi na dan prodaje v
mejah posestva se nahajajoče stroje ter razne premičnine za skupno ceno 6000 K
povprečno pod enakimi plačilnimi pogoji.

Drugi dražbeni pogoji, kakor tudi cenilni protokol ter ekstrakt zemljiške knjige so
razgrnjeni v tukajšnji sodni pisarni med uradnimi urami kupovalcem na vpogled.

Upnikom, ki so zavarovani na za prodajo določenem posestvu ostane njihova za-
stavna pravica pridržana neglede na prodajno ceno.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani

odd. III, dne 17. decembra 1900.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo **Jurčičeve zbrane spise**, potem letnike in posamezne šte-
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v
založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI.,
broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld.
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.
20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“

po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan
à 2 gld. 80 kr.

Zbirka zakonov. I. zvezek, broširan
à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.

A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: **Fran Kochek**, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj
samo 30 kr.

Turgenjev: Otel in sinovi, Roman, broširan
à 50 kr.

— **Štiri novele**, broš. à 20 kr.

Beneš-Tfebizsky: Blodne duše, Roman,
broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: Časnikarstvo in

naši časniki, broširano à 40 kr.

Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.

Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana
à 15 kr.

Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.

— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.

Theuriet: Undina, Povest, broš. à 20 kr.

Souvestre: Vilenski brodnik, Povest, broš.
à 15 kr.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der

Slavien“, broširano à 50 kr. 88

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Gospodična

ki je absolvirala mestne šole, je
možna slovenskega in nemškega je-
zika ter je izučena knjigovodstva,
ima spridevala s odliko, želi vstopiti
v kako trgovino kot knjigovoditeljica
ali pa v kako odvetniško pisarno.

Ponudbe pod „Gospodična“ na
upravnishvo „Slov. Naroda“. (2664-2)

Vsem p. n. cenjenim na-
ročnikom, prijateljem in znancem
se priporoča in želi

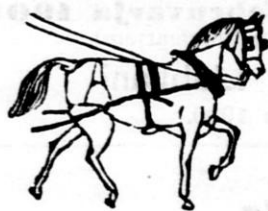
veselo in srečno

novi leto!

proseč nadaljne naklonjenosti
z vsem spoštovanjem

J. Zamljen

črevljarski mojster (2676)
Židovske ulice 5, Ljubljana.

F. J.

Zahvaljujoč se Uam najbolje
za do sedaj mi izkazano zaupanje,
poslušujem se priložnosti, da Uam k

novemu letu

izrekam svoja

✦ najsrečnejša voščila ✦

ter združujem ob enem prošnjo, da
mi tudi unaprej ohranite svojo pri-
jazno naklonjenost in me počastite
z svojimi cenjenimi naročili.

Žilježim s spoštovanjem

Fran Bartl,
jermenar.

(2687)

Vsem p. n. ljubim gostom, prijateljem in
znancem želi podpisana (2683)

**srečno in veselo
ново leto**

ter se priporoča za nadaljni obisk

gostilne pri Perlesu.

Mici Erbežnik.

Vsem svojim cenjenim odje-
malcem, prijateljem in znancem
se srčno zahvaljujem za izkazano
zaupanje v starem letu ter si us-
jam priporočati se tudi nadalje
in želim vsem (2686)

srečno in veselo novo leto!

Andrej Marčan

mesar na Sv. Petra cesti št. 10.

Vsem prijateljem in znancem

veselo novo leto!

Josip in Ema Noll.

Vsem p. n. ljubim gostom,
prijateljem in znancem želim
podpisana (2678)

srečno in veselo

ново leto

ter se priporočata za nadaljni
obisk gostilne v Gosposki ulici
št. 3, v Gerlizijski hiši.

S spoštovanjem

J. M. Vospernig.

Srečno in veselo

*** novo leto! ***

želim svojim p. n. častitim
obiskovalcem, prijateljem
in znancem ter priporočam
i nadalje svoj prvi najele-
gantnejši, s higieničnim
komfortom urejeni

brivski in *

*** česalni salon.**

Njihovi naklonjenosti in
podpori se priporočajo
z zagotovitvijo dobre in
čedne postrežbe se pri-
poročam z odličnim

spoštovanjem

Aleksander Gjud

(2672) brivec
Kongresni trg šte. 3.

Bčenee

sprejme se takoj

v manufakturni trgovini R. Miklauc
Špitalske ulice št. 5. (2658-2)

Prednost imajo sinovi trgovcev.

Izborna specialiteta

najljubše darilo vsakomur je
ljutomerski

Biser iz Strmeca 1886

(2023) Dobi se v steklenicah pri

Edmund Kavčič-u

Prešernove ulice, nasproti glavni pr.

Vsem svojim vč. p. n. go-
stom, prijateljem in znancem

prisrčen Prosit

k novemu letu!

proseč nadaljne naklonjenosti
z velespoštovanjem

gostilna pri Ligi

Marija Umberger.

(2677)

**Veselo
ново leto**

želi (2680)

**Jakob
Zalaznik.**

Razglas.

(2661-2)

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani kot nadvarstvene oblasti z dne
23. grudnia 1900, opr. št. P 222/00/20, naznanjam s tem, da je

večje zneske gotovega denarja

nedoletnih varovank Antonije in Marije Vilfan iz Črnuč št. 19 dobiti

na posodo

na zemljišča ali nepremičnine proti zakoniti varnosti v smislu §§. 195—200 ces. pat. z
dne 9. avgusta 1854 drž. zak. št. 208.

Ako bi se točno izpolnovala določila dotične posojilne pogodbe, ki bi se sklenila,
bi se posojilo skoro

20 let ne odpovedalo.

Natančnejša pojasnila se lahko v navadnih uradnih urah od danes naprej poizvedo
v moji pisarni.

V Ljubljani, dne 27. grudnia 1900.

Dr. Fr. Stor

odvetnik v Ljubljani.

Prednaznanilo.

*Drugi zavezni venček zaveze nastavlencev hote-
lijske, gostilničarske in kavarnarske obrti avstrijske*

oddelek Ljubljana

*bode v četrtek, dne 10. januarja 1901, v steklenem
salonu kazine.*

Sodeluje godba c. kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27.

Začetek ob 1/2 9. uri.

Vstopnina 1 K 20 h.

Odbor.

(2654)

V proslavo
Prešernove stoletnice

je izšla decemberska številka

„Ljubljanskega Zvona“

posvečena povsem

pesniku Prešernu

bogate ilustrovana.

Posamezni izvodi te številke K 240. Po pošti 12 vinarjev več.

Naročila usprejema

Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.

„Narodna kavarna“.

Vsem svojim čestitim gostom in odjemalcem, kakor tudi
prijateljem in znancem izrekava tem potom

srečno in veselo * * * *

*** * * * * novo leto!**

Zahvaljuje se za izkazano doseganje zaupanje, priporo-
čava se tudi nadalje v blagohotno naklonjenost ter zagotavlja
vsikdar dobro in točno postrežbo.

(2669)

Z najodličnejšim spoštovanjem

Fran in Marija Krapež.